

—COMPROMETIDOS CO
TEU FUTURO E O DE GALICIA—

Entrevistas

Ion Olaeta
PRESIDENTE
DE LA FER

"Apostar por la industria del reciclaje es apostar por el medio ambiente"

[Ler máis...](#)

Mikel Huizi
DIRECTOR GENERAL
DE ZABALGARBI

"La valorización energética es la energía de la economía circular"

[Ler máis...](#)

Editorial

Javier Domínguez
PRESIDENTE DE SOGAMA

"2018: un ano clave para a estratexia empresarial de Sogama"

[Ler máis...](#)

Mundo SOGAMA

A exposición "-Residuos = +Recursos" recorrerá Galicia para fomentar o compromiso social co medio ambiente

Un dos obxectivos desta mostra itinerante é visualizar este principio básico ao que se suma a reutilización, o aproveitamento dos produtos ata esgotar a súa vida útil e a reciclaxe. O contido está baseado nun decálogo de consellos básicos para reducir a produción de refugallos. A Conselleira de Medio Ambiente inaugurou a mostra na Coruña.

[Ler máis...](#)

Actualidade

Todos os concellos de Ourense teñen acceso á compostaxe doméstica de Sogama

14 meses de bos resultados para a campaña autonómica "Oportunidades Galicia"

Terceira reunión do proxecto Res2Valhum en Compostela

[Ler máis...](#)

Multimedia

Sogama estrea nova web

Visita virtual 360º ao Complexo Medioambiental de Cerceda

[Ver máis...](#)

Eventos

Conclusións do cumio mundial de Nairobi

Apoio do Comité das Rexións á valorización enerxética

Obxectivo: limpar o lixo do espazo

Proxecto Repesca-Plas en Vigo

[Máis eventos...](#)

Receitario

Que comes hoxe?

Filloas de Entroido

[Ver receita...](#)

Síguenos en...

www.sogama.es

Editorial

“2018: un ano clave para a estratexia empresarial de Sogama.”

Pechado o pasado exercicio, período no que sentamos, con moito esforzo e dedicación, pero sobre todo con grandes doses de ilusión, os cimentos da expansión de Sogama, este 2018 constituirá sen dúbida un ano clave para a empresa pública que presido, e que xa supera os 25 anos de vida.

As obras de ampliación do Complexo Medioambiental de Cerceda, que deron comezo en outubro de 2017, avanza conforme ás previsións iniciais. Nuns meses, contaremos cunha nova planta para a selección dos envases contidos no lixo convencional, circunstancia que, sen dúbida, nos permitirá dar un paso de xigante nos nosos obxectivos para incrementar a reciclaxe e diminuír o vertido.

Concluída esta primeira etapa, abordaremos a remodelación da actual planta de reciclaxe, tratamento e elaboración de combustible, conseguindo desta forma situarnos, en 2019, na cima da economía circular ao liderar a xestión sostible dos residuos urbanos en Galicia e España, e, por suposto, ocupando un destacado lugar no ranking de empresas destas características a nivel europeo e mundial.

A nosa capacidade de xestión industrial verase incrementada nun 81%. Isto quere dicir que, ademais de seguir prestando o mellor servizo

aos 294 concellos adscritos ao noso modelo, estaremos en condicións de recibir todos os refugallos municipais producidos en Galicia a través dunha operativa modélica, vangardista, transparente e exemplar.

En breve, tamén poremos en marcha a planta de compostaxe industrial que construímos no vertedoiro de Areosa, a través da cal se xestionará a materia orgánica procedente dos concellos limítrofes, que xa están a quentar motores para instaurar unha recollida selectiva eficiente desta fracción que permita extraer un compost de calidade con suficientes garantías para ser aplicado na agricultura.

O noso compromiso social, cada vez máis fortalecido, nutrirase con máis accións educativas e formativas, abríndonos a novos grupos de interese e intensificando os nosos labores de comunicación con aqueles cos que viñemos traballando estreitamente ao longo dos últimos tempos.

Quédanos unha gran tarefa por diante repleta de novos retos e propósitos, pero coa garantía que ofrece a confianza que depositaron no noso sistema de xestión a maior parte dos concellos galegos, a cuxos veciños nos debemos, e coa seguridade que reporta o dispoñer dun equipo humano sólido e experimentado.

Xuntos, un ano máis. Avante.

Presidente de Sogama

Javier Domínguez Lino

Entrevistamos a...

Ion Olaeta Bolinaga

Presidente de la
Federación Española
de la Recuperación
y el Reciclaje (FER)

"Las plantas de tratamiento de residuos son las auténticas minas del siglo XXI"

Con casi cuatro décadas de trayectoria profesional y asociativa vinculada a la industria del reciclaje, Ion Olaeta analiza un sector "vital" para proveer las "nuevas" materias primas a la sociedad. "Los recuperadores llevamos muchos años practicando y demostrando la viabilidad económica, social y medioambiental de la economía circular", asegura.

Con una experiencia acumulada de más de 30 años de actividad, ¿qué balance hacen del trabajo de la FER durante todo este tiempo?

La Federación ha mantenido en todos estos años la misma filosofía que en sus inicios: estar al lado de los gestores de residuos para defender sus intereses y hacer visible la labor fundamental que desarrollan para la sociedad en su conjunto, siguiendo el modelo de un desarrollo sostenible. Obviamente, en esos más de 30 años el sector de la recuperación ha experimentado un enorme proceso de evolución hasta convertirse en la gran industria del reciclaje que es hoy, y en ese camino siempre hemos estado presentes, primero como referentes a nivel nacional y después, además, con una representación a nivel europeo, en EuRIC, y mundial, a través de BIR.

El balance es sumamente positivo: partimos de una situación prácticamente de invisibilidad social e institucional y hoy estamos representados en todo organismo e institución en la que se debata, analice o legisle sobre gestión de residuos.

Para no caer en la autocomplacencia, también he de decir que hay algunas cuestiones que ya hace 30 años padecía el sector y que a día de hoy no hemos conseguido resolver. Principalmente, me refiero a las cargas burocráticas a las que nos someten las distintas administraciones y a la competencia desleal que realizan aquellas campañas en las que se tratan residuos de forma ilegal. Necesitamos, así lo hemos solicitado en infinidad de ocasiones, la implicación de los distintos gobiernos para resolver estos dos graves problemas con urgencia.

Indudablemente, la economía circular supone un cambio de paradigma en el modelo de producción y consumo. ¿Estamos preparados para abordarlo?

La economía circular es un concepto que, digamos, se ha puesto de moda, pero que los recuperadores llevan muchos años practicando y demostrando su viabilidad económica, social y medioambiental. Respecto a su pregunta, permítame que le quite los interrogantes y así casi quedaría contestada: no es que estemos preparados para realizar un cambio de modelo económico, sino que estamos obligados a hacerlo. Si se atiende a las previsiones más optimistas de que al ritmo de consumo actual quedan combustibles fósiles para unos 50 años o de materias primas esenciales para mantener los actuales niveles de desarrollo, hay que asumir antes

Entrevistamos a...

"No es que estemos preparados para realizar un cambio de modelo económico, sino que estamos obligados a hacerlo."

La industria del reciclaje genera más de 33.000 empleos en nuestro país.

de que sea tarde que cada residuo es susceptible de convertirse en un valioso recurso y que, por tanto, la labor que lleva a cabo la industria del reciclaje es vital para reintroducir materias primas secundarias en el aparato productivo para que puedan volver a ser consumidas una y otra vez. Por eso, hace 25 años hubiera tenido sentido su pregunta, ahora mismo no nos queda otra que acelerar la puesta en marcha a nivel global de esa nueva economía circular que haga posible completar el ciclo de vida de cada producto, donde las plantas de tratamiento de residuos sean las auténticas minas del siglo XXI.

El reciclaje supone una oportunidad para proteger el medio ambiente, pero también una oportunidad para el crecimiento económico y el desarrollo. ¿Qué datos maneja la FER en estos momentos?

Con los últimos datos disponibles, en España, en 2016, se reciclaron 7,2 millones de toneladas de chatarras, 4,7 millones de toneladas de papel y cartón, 114.000 toneladas de baterías de plomo ácido de automoción y más de 261.514 toneladas de envases metálicos. Además, ese mismo año se dieron de baja más de 611.446 vehículos. Sin olvidar que,

según las últimas cifras de 2014, en nuestro país se recogieron más de 185.000 toneladas de residuos de aparatos eléctricos y electrónicos. Pero, más allá de las toneladas, los porcentajes y las estadísticas, es fundamental hacer llegar al ciudadano que apostar por la industria del reciclaje es apostar por el medio ambiente, por la creación de empleo y por la innovación. Estamos hablando de una industria muy profesionalizada, que realiza una labor imprescindible para la sociedad moderna, que es indudable su compromiso con el desarrollo, el avance y la innovación, que es fundamental para que España cumpla con los objetivos de reciclado y valorización que marca la normativa europea, que está formada mayoritariamente por pymes que generan más de 33.000 empleos y que tiene un volumen de negocio superior a los 10.000 millones de euros; es decir, el equivalente a casi el 1% del PIB.

La Federación celebra cada año un Congreso Nacional en el que se dan cita administraciones, empresas y expertos para analizar, debatir y reflexionar sobre la situación del reciclaje en nuestro país. ¿Qué nos deparará la próxima edición?

Aunque aún es pronto para hablar de los contenidos del próximo congreso, sí le puedo avanzar que este evento volverá a reinventarse para ser el principal espacio de información y debate sobre reciclaje en nuestro país y que contará con algunos de los mayores expertos nacionales e internacionales. Además, reforzaremos el interés a través de diversas jornadas sobre los principales temas que afectan a los recuperadores. Por tanto, el congreso volverá a ser una cita obligada para cualquier empresa, institución o gobierno que tenga inquietudes sobre gestión de residuos.

También el "reciclaje del sector" constituye una prioridad para la FER. No en vano, la organización ha abordado un completo plan de formación, enmarcado a su vez en el Programa empleaverde del MAPAMA, que dirige a recuperadores y recicladores para lograr una mayor especialización del sector. Háblenos de esta iniciativa.

La apuesta por la formación continua es una bandera que llevamos enarbolando casi desde nuestra fundación. Solo mediante una alta capacitación es posible entender el proceso de transformación que ha experimentado

Entrevistamos a...

"La I+D+i, a la que nosotros añadimos la 'S' de sostenibilidad, es fundamental para entender el sector actual."

este sector. A través de los cursos que ofrecemos, vamos poniendo al día al recuperador en todas aquellas cuestiones económicas, legislativas y tecnológicas que le afectan. El Programa empleaverde, en el que ya participamos con anterioridad, es una gran iniciativa de la Fundación Biodiversidad con la que, mediante unos cursos presenciales y online, seguimos apostando por la especialización y la alta cualificación de los profesionales de nuestro sector.

La innovación constituye una pieza clave en la industria del reciclaje, toda vez que abre nuevas líneas de negocio, permitiendo al mismo tiempo avanzar hacia la sostenibilidad. ¿Qué hay de nuevo en este ámbito?

La I+D+i, a la que en nuestro sector siempre habría que añadir la "S" de sostenibilidad, han sido siempre

factores fundamentales para que hoy podamos entender la industria del reciclaje tal y como es, con todos sus logros en cuanto a tasas de recogida y de reciclaje en tan escaso margen de tiempo y en diversos materiales. Los avances actuales en innovación se centran en la recuperación de fracciones complejas de diversos materiales. Ahora bien, cuando se habla de reciclaje es conveniente poner apellidos a cada material, debido a que su proceso de tratamiento es diferente y puede ser más o menos complejo de recuperar. Por tanto, necesitamos, a la hora de cuantificar el proceso de reciclaje, unos parámetros claros y que deberían consensuarse para establecer de forma transparente para el ciudadano el porcentaje exacto de recuperación que su aportación, y la de la industria del reciclaje, es capaz de obtener para cada material. ●

PERFIL PROFESIONAL

Ion Olaeta Bolinaga (1958) es licenciado en Economía y Empresa por la Universidad de Sarriko (País Vasco). Tras comenzar su carrera profesional en el Área de Mantenimiento y Organización de Ferrocarriles Vascos (1980-1983), los siguientes cinco años fue director comercial de Aceros Treosa. Su carrera como directivo del sector de la recuperación de residuos y el reciclaje continuó en Desguaces y Demoliciones, en donde fue director gerente (1987-2000), puesto que también ocupó durante cinco años en Deydesa 2.000, S.L. y Anker Medio Ambiente S.L. Desde 2005, es director general del Grupo Otua que engloba a las dos compañías anteriores.

En paralelo, ejerce o ha ejercido diversos cargos en entidades sectoriales. Desde 2004 ha sido reelegido cada bienio presidente de la Federación Española de la Recuperación y el Reciclaje (FER), en donde, previamente también ocupó el cargo de vicepresidente. Desde 2014 es, además, vicepresidente de la European Ferrous Recovery and Recycling Federation (EFR). También ha sido vicepresidente y presidente del grupo de Heavy Media, del departamento de Metales no Férricos del BIR (Bureau of International Recycling).

Entrevistamos a...

Mikel Huizi Leiza

Director general
de Zabalgarbi

"Anualmente producimos la electricidad equivalente al consumo del metro de Bilbao durante 7 años"

Mikel Huizi Leiza es, desde 2013, el máximo responsable de Zabalgarbi, la empresa encargada de la valorización energética de los residuos no reciclables de Bizkaia mediante la conjugación del ciclo combinado de incineración de residuos y aportación de gas natural. Tras obtener la exclusiva calificación HPR (Highly Protected Risk), uno de sus restos para 2018 es organizar la próxima edición del congreso de la Confederación Europea de Plantas de Valorización Energética (CEWEP), que tendrá lugar en septiembre.

Es indudable que la puesta en marcha de Zabalgarbi supuso un antes y un después en la política medioambiental de Bizkaia. ¿Qué valores ha aportado la planta de valorización energética a su entorno? ¿Qué se ha hecho y qué queda por hacer?

Zabalgarbi inició su actividad como planta de valorización energética de residuos en el año 2005. Lo hizo con el firme compromiso de ser parte activa de una Bizkaia más moderna, más limpia, más ecológica... en definitiva, más sostenible.

Apostamos por ser un agente fundamental en la economía circular, contribuyendo a la solución integral en el tratamiento de los residuos. En nuestro caso, cada año aprovechamos el valor energético de 225.000 toneladas de residuos no reciclables y con ellos

generamos más del 30% de la energía que se consume en los hogares vizcaínos. Para poner en contexto estas cifras, siempre me gusta recordar que anualmente producimos electricidad equivalente al consumo del metro de Bilbao durante 7 años, utilizando para ello residuos que de otra forma hubieran ido al vertedero y que hubieran generado un 175% más de emisiones de gases de efecto invernadero.

Todo ello estableciendo la práctica de una gestión excelente basada en la transparencia, en el desarrollo profesional y en el firme compromiso con su entorno, velando por la salud de las personas, el medio ambiente y por la creación de valor para el accionista.

En esta línea, destinamos importantes partidas de nuestro presupuesto para impulsar el desarrollo económico, cultural y social de nuestro entorno

más próximo. Colaboramos con los centros de enseñanza de grados medios y superiores, apostamos por el posicionamiento en el tejido industrial de la comarca, como empresa tractora tanto en el ámbito ambiental como en el energético y, por último, contribuimos activamente en las innumerables visitas internacionales, que son atraídas por el desarrollo urbanístico de Bilbao.

Zabalgarbi se distingue por ser la primera planta de valorización energética de Europa que recibe la calificación HPR (Highly Protected Risk). Háblenos de este logro.

Para nosotros el reconocimiento que nos ha hecho la mutua norteamericana Factory Mutual Global es muy importante. Se enmarca en el ámbito asegurador, en relación con la

Entrevistamos a...

"Cada año aprovechamos el valor energético de 225.000 toneladas de residuos no reciclables y generamos más del 30% de la energía que se consume en Bizkaia."

Zabalgarbi inició su actividad como planta de valorización energética de residuos en 2005.

mitigación y minimización de los riesgos inherentes a la industria.

FM Global es una aseguradora con 180 años de historia, que cubre un tercio de las empresas incluidas en la lista Fortune 1000. Esta mutua otorga la calificación HPR a las empresas y plantas que realizan la gestión más excelente para mitigar los riesgos inherentes a su actividad, especialmente enfocados en la prevención de daños materiales.

Tras un exhaustivo análisis que se inició en 2010, la aseguradora norteamericana valoró la alta exigencia de Zabalgarbi en todos los frentes de gestión medioambiental, prevención de riesgos laborales y óptimo cuidado y estado de conservación de sus instalaciones, en una planta con una disponibilidad muy elevada (en torno a las 7.800 horas anuales de funcionamiento).

Para obtener el certificado HPR es necesario, entre otros requisitos, la adopción de todas las medidas de protección necesarias para reducir la gravedad de las posibles pérdidas, incluyendo desastres naturales. En segundo y tercer lugar, una alta calidad de diseño y de equipos; y el cumplimiento integral de los códigos y normas legales de seguridad y prevención.

FM Global también valoró la aplicación de todos los programas

de prevención necesarios para reducir la frecuencia de pérdidas, así como la evaluación preliminar de riesgos y estudios formales de identificación y mitigación de riesgos.

Por último, se certificó el nivel de protección de todas las áreas de la instalación con rociadores automáticos y suministro de agua fiable/constante; y la correcta distribución de la planta, que permita reducir los riesgos de manera significativa e impedir pérdidas de bienes e interrupciones de negocio.

Y, por si fuera poco, la entidad está participando activamente en la organización del noveno Congreso de CEWEP (Confederación Europea de Plantas de Valorización Energética), que tendrá lugar en Bilbao el próximo mes de abril. ¿Qué podemos avanzar de esta cita?

Todo empezó en junio de 2015, en la reunión del comité de dirección de AEVERSU (Asociación de Empresas de Valorización Energética de Residuos Sólidos Urbanos), celebrada en la planta de Tircantabria. Se decidió que propondríamos a la dirección de CEWEP albergar el próximo congreso en el Estado español, más concretamente, en Bilbao. Dicho y hecho. En junio de 2016, durante el congreso que la Confederación Europea de Plantas de Valorización Energética

(CEWEP) celebraba en Rotterdam, la confederación decidió que AEVERSU organizase la novena y próxima edición, que tendrá lugar del 20 al 21 de septiembre de 2018, en Bilbao.

Para Zabalgarbi es un orgullo que nuestra asociación, presidida por Rafael Guinea y a la que pertenecemos junto con CTRASA, Mataró, Remesa, Sirusa, Sogama, Tersa, Tircantabria, Tirmadrid, Tirme y Trargisa, nos eligiera como sede para la organización de este importante evento.

Es una gran responsabilidad, ya que –entre otros– se prevé la participación de más de 200 profesionales y expertos europeos en la correcta gestión de residuos, además de varios representantes de la Comisión Europea.

Los aspectos organizativos están muy avanzados y estoy convencido que gracias a la colaboración de las asociaciones, empresas e instituciones, será un Congreso de éxito, que pondrá en valor el trabajo que realizan todas las plantas que formamos AEVERSU.

"Producimos la energía de la economía circular". Así reza la carta de presentación de la Asociación Española de Empresas de Valorización Energética (AEVERSU). ¿Qué papel desempeña o debe desempeñar la valorización energética en el principio jerárquico de gestión de residuos?

Entrevistamos a...

"Zabalgardi es la primera planta de valorización energética de Europa que recibe la calificación HPR (Highly Protected Risk)."

Tal y como indicaba Rafael Guinea, presidente de AEVERSU, en una de sus últimas entrevistas radiofónicas, el papel de la valorización energética es convertir en energía la fracción de residuos que no se puede reutilizar y reciclar. Es lo que establece la UE en sus respectivas normativas y es algo de sentido común.

A estas alturas, en pleno siglo XXI, todos y todas sabemos qué establece la escala jerárquica para una correcta gestión de los residuos: la primera opción es su minimización; si no hemos podido evitar generar el residuo, hay que prepararlo para su reutilización; la siguiente opción es el reciclaje, transformando ese residuo en un nuevo producto; el cuarto paso es la valorización; y la última opción es el vertedero. Enterrar la basura que ya no se puede reciclar es la opción que debemos evitar a toda costa, por el enorme impacto medioambiental y social que ello supone.

El Paquete de Economía Circular, aprobado por la Comisión Europea el 2 de diciembre de 2015, lo deja muy claro: "Cuando los residuos no se puedan

evitar ni reciclar, es preferible, tanto en términos medioambientales como económicos, recuperar su contenido energético en lugar de eliminarlos en vertederos". Y ahí es donde entramos las modernas plantas de valorización energética, operando de forma segura, eficiente e innovadora.

¿Qué pediría a la futura Estrategia Española de Economía Circular?

Si bien ha quedado parcialmente contestada la pregunta en la respuesta anterior, me atrevo a pedir que quien vaya a elaborar la futura Estrategia Española de Economía Circular, se cuestione cuál es la mejor opción para el progreso de un Estado. Porque cada año, en España se entierran 13 millones de toneladas de residuos, sin aprovecharlos para generar energía e hipotecando el medio ambiente de futuras generaciones. Que se plantee si es más eficaz utilizar un recurso que contiene energía o enterrarlo en un vertedero. En resumen, que se cuestione que la valorización energética de los residuos es la energía de la economía circular. ●

PERFIL PROFESIONAL

Mikel Huizi Leiza (1965) es licenciado en Ciencias Económicas y Empresariales por la U.P.V.-E.H.U (Sarriko), además de máster en "Energía y Competitividad: Gas, Redes y Renovables" por el Basque Institute of Competitiveness y máster en Asesoría Fiscal por la Universidad de Deusto.

Tras su paso por la empresa privada como consultor senior (1993-1995) y director general de Hermanos Elortegi S.A. (1995-2005), en 2005 su trayectoria profesional se vinculó al sector público y de la industria del reciclaje. Durante ocho años, fue director gerente de Garbiker, S.A., la empresa pública unipersonal de la Diputación Foral de Bizkaia, encargada de la gestión de los residuos urbanos del Territorio Histórico de Bizkaia. A lo largo de 2006 fue, además, presidente de los consejos de administración de las empresas participadas en el accionariado por Garbiker. Desde 2013, ocupa el cargo de director general de Zabalgardi, S.A.

Mundo SOGAMA

Medio Ambiente e Sogama poñen en marcha a exposición itinerante “-Residuos = +Recursos”

Entre xaneiro e febreiro, percorrerá seis vilas e cidades galegas

A campaña asentouse en espazos emblemáticos da Coruña.

O primeiro e máis importante cimento na xestión sustentable dos residuos é a prevención, evitando que se produzan. Está é unha das liñas de traballo nas que a Consellería de Medio Ambiente e Sogama traballan desde hai anos e que agora se completa cunha nova campaña de divulgación que percorrerá seis vilas e cidades galegas entre os meses de xaneiro e febreiro.

A mediados de decembro pasado, a conselleira de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio, Beatriz Mato, presentou na Coruña a exposición itinerante “-Residuos= +Recursos” que ten entre os seus obxectivos visualizar este principio, ao que se suma a reutilización, o aproveitamento dos produtos ata esgotar a súa vida útil, e a reciclaxe, para o que é necesario

separar os diferentes materiais e depositalos no contedor axeitado.

O contido da mostra está baseado nun decálogo de consellos básicos para reducir a produción de refugallos. Neste sentido, Mato recordou que se trata dunha tarefa na que todos podemos colaborar con pequenos e sinxelos xestos en calquera ámbito da nosa vida. Costumes tan sinxelos como usar bolsa propia ou carriño para ir ao súper, facer unha lista, comprar produtos locais e de tempada ou decantarse pola oferta a granel axudan a reducir o consumo de plástico ou o desperdicio alimentario.

Outro hábito ao alcance de todos é separar os residuos correctamente nos contedores de cores e tamén nos podemos acostumar a usar

pilas recargables, darlle unha nova vida á roupa que xa non se usa, ou non desperdiciar alimentos... Consello que tamén serve para cando comemos fóra da casa. Neste sentido, a Consellería de Medio Ambiente tamén puxo en marcha, xunto coas catro asociacións provinciais de hostalería, unha iniciativa para reducir o desperdicio alimentario nos locais hostaleiros.

Percorrido

Tras a inauguración e estada na Coruña, a campaña “-Residuos= +Recursos” visitou a cidade de Ourense para despois desprazarse a Marín e continuar polo liña de costa ata Ribeira, As Pontes (22 - 28 xaneiro), Ordes (29 xaneiro - 4 febreiro) e acabar o seu periplo en Cereda (5 - 11 febreiro). ●

<p>1 COMPRA CON CABEZA. Fai unha lista de que produtos e materiais a mesma. Olla coa publicidade, as ofertas tentadoras e as necesidades inesistentes que outros nos acaban usando.</p>	<p>2 DÁ PREFERENCIA AOS PRODUTOS LOCAIS E DE TEMPADA. Contribuíra a reducir a pegada ecolóxica dos mesmos e a verar actividade económica viable na túa comarca.</p>	<p>3 O USAR E TIRAR TENSE QUE ACABAR. Adquire bens de longa duración, facilmente reparábeis e reparables. Nada de pratos, vasos e cubertos de plástico dun só uso. As posibilidades da bota, o vidro, o aceiro e aluminio son infinitas.</p>	<p>4 RECUPERA O CARRO DA COMPRA DE TODA A VIDA OU LEVA A TUA PROPRIA BOLSA AO SUPERMERCADO. A vida útil dunha bolsa plástica é de aproximadamente 12 minutos, pero tarda séculos en degradarse. Se aínda así acabas sucumbendo a mesma, recórdele depositala no contedor amarelo.</p>	<p>5 PONDE A ADQUISICIÓN DE PRODUTOS A GRANEL E FOXE DO ENVASE E EMBALAXE EXCESIVA. Acabaos levando para a casa desmaltadas caxas, papeis e envoltorios. Libera o medio ambiente de elementos inesistentes que pronto se acaban convertendo en lixo.</p>	<p>6 MODERATE A HORA DE IMPRIMIR. Evita malgastar o papel e, cando non teñas alternativas, aproveita as dúas caras.</p>	<p>7 COA COMIDA NON SE XOGA. En Europa desperdiciamos, non máis nin menos, que un terzo dos alimentos que se producen, ocasionando un problema ambiental, económico, social e moral de primeira magnitude. Revísta periodicamente a despensa e a nevera, compra con moderación, presta atención ás datas de caducidade e anota as reaccións ao número de comensais. E cese sobras, prepara novos menús.</p>	<p>8 MÁS VIDA PARA A ROPA QUE NON USAS. Organizacións especializadas encargaranse da mesma para a súa reutilización e reciclaxe. Non aburres e lea anuario de prendas que non utilices. Moitas persoas así necesitan.</p>	<p>9 PONTE AS PILAS. Ogda polas vendas e recargables. Unha soa pila botón pode chegar a contener ata 600.000 litros de auga.</p>	<p>10 SEPARA OS TEUS RESIDUOS. E desportáos nos contedores correspondentes: amarelo, para latas, brillos e envases de plástico; azul, para envases de cartón e papel; lila verde, para os envases de vidro; recipiente específico para plásticos e contedor verde convencional, para a fracción resto. Se habitas nunha vivenda unifamiliar con xardín, ou horta, o composteiro pode ser unha magnífica opción para propiciar a reciclaxe da materia orgánica.</p>
---	---	--	---	--	---	---	---	--	--

[Decálogo de consellos básicos >>](#)

Actualidade

O programa de compostaxe doméstica esténdese a toda a provincia de Ourense

Terán prioridade os concellos que non participasen nunha campaña anterior

Todos os municipios da provincia de Ourense con menos de 20.000 habitantes, é dicir, todos excepto a capital de provincia, poderán solicitar a súa participación no programa de compostaxe doméstica de Sogama. Este é o resultado do novo convenio de colaboración asinado o pasado 1 de decembro entre o presidente da Deputación, José Manuel Baltar, e o presidente de Sogama, Javier Domínguez, e que dá continuidade á intensa colaboración que desde 2013

manteñen os dous organismos.

Non obstante, o actual convenio pretende ser máis ambicioso que os anteriores, xa que nesta ocasión realizaranse tamén distintas actividades pedagóxicas para formar aos usuarios na reciclaxe da materia orgánica.

Requisitos

Entre o interesados, terán prioridade os concellos que non participasen

nunha campaña anterior. Pola súa banda, os veciños interesados deberán certificar que teñen a súa primeira residencia no municipio participante, asistir á correspondente xornada de formación e comprometerse a levar a cabo un axeitado uso do composteiro a fin de obter un compost de calidade que poida ser aplicado no solo con absolutas garantías e sen restricións. Coma sempre, outra condición indispensable é que as vivendas dispoñan de horta ou xardín propios. ●

A campaña "Oportunidades Galicia" percorreu a comunidade durante 14 intensos meses levando a cabo preto de 2.000 accións

Entre agosto de 2016 e o pasado 31 de outubro, atendéronse máis de 104.000 persoas

A edición 2016-2017 da campaña "Oportunidades Galicia" saldouse con máis de 104.000 persoas atendidas e preto de 1.970 accións desenvolvidas. Foron 14 meses de actividade, entre agosto de 2016 e o pasado 31 de outubro, data na que a iniciativa chegou ao seu fin tras levar a cabo unha intensa tarefa informativa e formativa en múltiples escenarios de toda a xeografía galega. Todas as accións estiveron orientadas a acadar unha xestión máis sostible dos residuos municipais baseándose no modelo de desenvolvemento definido pola economía circular.

Foron múltiples as actividades que profesionais e especialistas na materia levaron a cabo en concellos, praias, campamentos, asociacións, centros

educativos, centros comerciais, eventos deportivos e mesmo talleres de showcooking celebrados en prazas de abastos para loitar contra o desperdicio alimentario. Ata alí leváronse as aulas móbiles, as carpas os tráilers informativos, sen esquecer a promoción de concursos orientados a colexios, escolas de arte e concellos.

Gañadores de concursos

Cabe lembrar que Carlota Atán Ares, alumna do colexio Manuela Rial Mouzo de Cee (A Coruña) proclamouse vencedora do certame "Crea o teu vídeo-proxecto sobre a separación de residuos e a reciclaxe" co seu traballo "Eu reciclo, e ti?". Pola súa banda, María Teresa Fernández, alumna de primeiro curso de Xoiería Artística

da Escola Mestre Mateo de Santiago de Compostela, resultou gañadora do concurso "Crea a túa obra de arte a partir de material de refugallo" co seu proxecto "90% recicla, 10% imaxinado. A natureza recicla sempre: semente-vaina-froit". Máis recentemente outorgouse o premio ao concello "Máis Recicla-Activo", que recaeu no de Redondela (Pontevedra).

Toda a información da campaña estivo actualizada na web oportunidadesparareciclar.gal e nas redes sociais en [Facebook](https://www.facebook.com/oportunidadesparareciclar), [Twitter](https://twitter.com/oportunidadesparareciclar), [Instagram](https://www.instagram.com/oportunidadesparareciclar) e [YouTube](https://www.youtube.com/oportunidadesparareciclar). "Oportunidades Galicia" é unha iniciativa da Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio que conta coa participación de Ecoembes e de Sogama. ●

Actualidade

Sogama repartiu preto de 7.500 composteiros entre 230 entidades galegas

Ademais do asesoramento presencial, na web www.compostaconsogama.gal pode consultarse toda a información sobre a fabricación de compost

No seu afán por contribuír á reciclaxe da materia orgánica e pechar o ciclo de recuperación da mesma nas propias vivendas, aplicando o principio de proximidade, Sogama leva repartidos desde 2010 preto de 7.500 composteiros entre 230 entidades de distintos puntos de Galicia (14,0 concellos, 78 centros educativos e 12 colectivos sociais). O obxectivo do exitoso programa de auto compostaxe doméstica é axudar aos concellos a que se beneficien das múltiples vantaxes que reporta esta práctica tan sinxela: económicas, medioambientais e sociais. Pero a función da compañía non se limita á dotación de composteiros, senón que leva a cabo labores de formación, asesoramento ás entidades

participantes e edición do material divulgativo necesario para atender as necesidades dos usuarios.

Axuda sempre dispoñible

Como complemento 2.º sempre accesible, puxo en marcha o sitio web www.compostaconsogama.gal, a través do cal os interesados poden acceder a toda a información que precisen e mesmo a instrumentos didácticos e lúdicos adaptados a maiores e pequenos.

O obxectivo último é obter un compost de alta calidade que cumpra cos requisitos impostos pola normativa vixente e poida ser aplicado á agricultura, incluso ecolóxica, con garantías. ●

É preciso seguir unhas pautas para producir compost de calidade.

Alumnos do CPI Cova Terreña (Baiona, Pontevedra).

Os educadores ao servizo de Sogama, de novo, o factor mellor valorado do programa de visitas

A empresa pública tamén habilitou un percorrido virtual para as persoas que non poden desprazarse ata o Complexo Medioambiental de Cerceda

Desde o inicio da súa actividade, preto de 72.300 persoas pasaron polas instalacións de Sogama e os educadores ao servizo da empresa pública, que pertencen á firma Applus, volven ser o factor mellor valorado. A súa capacidade pedagóxica e dinamizadora, amplos coñecementos na materia e adaptación a todo tipo de público, respondendo ás demandas e intereses de cada colectivo, constitúen algúns dos ítems que reciben mellor puntuación nas enquisas de satisfacción que, voluntariamente e de forma anónima, cumprimentan

as persoas interesadas en coñecer *in situ* e a fondo o labor da entidade.

Nunha escala de 0 a 5, as persoas responsables dos distintos colectivos sociais valoran a atención, dispoñibilidade, bagaxe e profesionalidade dos educadores cun 4,9 e a visita no seu conxunto, cun 4,8.

Con todo, na meirande parte dos casos lamentan o escaso coñecemento previo da actividade de Sogama, que a entidade tenta compensar co envío previo, no caso de grupos escolares, de guías didácticas adaptadas pedagoxicamente aos distintos niveis académicos.

Recibe tamén unha alta puntuación (4,6) o labor que a compañía leva a cabo para contribuír á protección e coidado do medio ambiente.

Visita virtual

Para solventar as dificultades que algunhas persoas poidan ter para desprazarse ao complexo industrial de Cerceda e coñecer o seu funcionamento, a compañía, nun exercicio de máxima transparencia, habilitou unha visita virtual en 360 graos a través da web corporativa que pode consultarse na seguinte ligazón.

[Visita virtual 360º a Sogama](#)

Actualidade

Os socios do proxecto Res2ValHum reúnen-se en Santiago

O encontro tivo lugar no Instituto de Investigacións Tecnolóxicas da Universidade

O Instituto de Investigacións Tecnolóxicas da Universidade de Santiago de Compostela converteuse a mediados de decembro en punto de encontro para os socios do proxecto Res2ValHum (Valorización de residuos orgánicos: produción de substancias húmicas).

O equipo atópase inmerso no desenvolvemento de distintas actividades dirixidas cara a un obxectivo común: lograr unha maior valorización dos residuos orgánicos e reducir a cantidade de lixo depositado en vertedoiro, con serios prexuízos para o medio ambiente e a saúde. As dúas primeiras reunións tiveron lugar na Universidade do Minho (Braga - Portugal).

Entre as actuacións a desenvolver de forma coordinada polos socios

Esta foi a terceira reunión entre os socios.

figuran a caracterización dos residuos orgánicos producidos en Galicia e no Norte de Portugal, a avaliación e optimización do compost xerado a fin de incrementar o seu contido en substancias húmicas, tendo en conta o seu perfil químico e actividade biolóxica, e a valorización do mesmo para aumentar as súas utilidades que van desde usos agrícolas, solos contaminado ou incluso cosmética e accións terapéuticas diversas.

Os socios

Pola parte portuguesa, os socios do proxecto son a Universidade do Minho, o

CVR (Centro de Valorización de Residuos), LIPOR (Servizo Intermunicipalizado de Xestión de Residuos de Grande Porto) e BRAVAL (Valorización e Tratamento de Residuos Sólidos, S.A). No caso de Galicia, cabería destacar a USC, representada polo Catedrático de Edafoloxía, Felipe Macías, CVAN (Centro de Valorización Ambiental do Norte, S. L) e Sogama, tendo como portavoz ao seu director xeral, Isidro García Téllez.

Dotado cun orzamento superior aos 2 millóns de euros, Res2ValHum estará en vigor ata setembro de 2019.

Máis información na web res2valhum.org

Illa de reciclaxe instalada nun colexio.

“Recíclate con Sogama” entra na fase de desenvolvemento e execución

A partir deste mes, os 22 colexios participantes recibirán a visita do xogo xigante “Un partido polo planeta” para afianzar conceptos dunha forma lúdica

Tras o arranque da sexta edición do programa escolar “Recíclate con Sogama” 2017-2018 o pasado mes de outubro, esta iniciativa adéntrase na fase de desenvolvemento e execución, dispoñendo xa os 22 centros de primaria participantes de todos os medios materiais (illas de reciclaxe e composteiros) e didácticos necesarios para facer realidade os seus proxectos. O seguinte paso foi comezar coas visitas de seguimento coas que comprobar o bo discurrir dos traballos e corrixir posibles erros e desviacións.

As particularidades de cada colexio foron recollidas durante unha toma

de contacto inicial realizada por técnicos ao servizo de Sogama e son tamén estes quen se encargan de impartir as charlas sobre recollida selectiva de residuos a fin de orientar á comunidade educativa ou resolver dúbidas. En paralelo, e desde este mesmo mes de xaneiro, o xogo xigante “Un partido polo planeta” circula polas escolas para afianzar conceptos desde a diversión e o entretemento.

Protocolo

Xa a finais do primeiro trimestre deste ano, os técnicos de Sogama realizarán unha nova visita, neste

caso de seguimento, para comprobar o estado das illas de reciclaxe e a correcta utilización das mesmas, corrixindo os erros detectados e insistindo sobre os aspectos a mellorar.

En xuño, os centros adscritos deberán presentar unha memoria detallada dos seus proxectos na que se reflectan as accións executadas e grao de consecución dos obxectivos propostos, tendo sempre como referencia as maiores cotas de reciclaxe.

Este programa escolar enmárcase no Plan Proxecta da Xunta de Galicia, cuxo fin último é a educación en valores. ●

[Consulta aquí os 22 colexios participantes](#)

Actualidade

“Cada cousa no seu sitio”, reforzo 2.0 para a correcta xestión dos residuos municipais

O concurso promovido na redes sociais de Sogama chegou a xerar debates entre os internautas que axudaron a clarificar conceptos

O pasado 22 de decembro chegou ao seu fin o concurso que, baixo o lema “Cada cousa no seu sitio”, promoveu Sogama nas súas redes sociais de [Facebook](#) e [Twitter](#) (Por unha Galicia sostible, educación ambiental Sogama) coa pretensión de abundar, desde a dimensión pedagóxica, na correcta selección dos residuos en orixe.

A iniciativa, que arrincou dous meses antes (25 de outubro), contemplou o lanzamento dunha pregunta semanal, sen previo aviso, sobre o contedor de

destino dun determinado material. O primeiro internauta en acertala foi obsequiado con merchandising corporativo da Sociedade.

Confusións resoltas

Se ben algunhas preguntas non xeraron moitas dificultades, como é o caso do destino dunha lata de conservas ou un brik (contedor amarelo), ou dun cueiro (contedor verde convencional), o certo é que outras provocaron confusión.

Por exemplo, o destino dun vaso de

cristal, que moitos identificaron co iglú verde, cando debe introducirse no contedor xenérico porque o cristal non é vidro; ou ben unha percha de plástico, que nunca debe ir no contedor amarelo porque, a pesar de estar fabricada cun material como o plástico, non é un envase nin un envoltorio. O tapón metálico dunha botella de vidro tamén sementou dúbidas, toda vez que debe introducirse no contedor amarelo porque está elaborado con metal e forma parte dun envase. ●

As enquisas, que de forma voluntaria e anónima, cubriron os 90 axentes da Garda Civil de toda Galicia que realizaron o curso en liña de Sogama sobre economía circular, deron como resultado un alto grao de satisfacción con esta actividade formativa.

A valoración dos distintos ítems vinculados ao curso foi moi positiva:

desde a propia estrutura e contido ata o material didáctico dispensado, o calendario, así como os labores de tutoría e atencións prestadas.

Temario detallado

Con 50 horas lectivas, o curso denominado “A xestión dos residuos urbanos na economía

Alto grao de satisfacción no curso sobre economía circular dirixido á Garda Civil

Un total de 90 axentes de toda Galicia participaron nesta formación en liña

circular” comezou o pasado 16 de outubro, chegando ao seu fin dous meses despois. A través de dez temas instruíuse aos alumnos nos pormenores da xestión sostible dos residuos urbanos no marco deste novo modelo de desenvolvemento.

Os axentes xa recibiron os correspondentes diplomas acreditativos. ●

Actualidade

Primeira visita de seguimento aos fogares de As Pontes de García Rodríguez adscritos ao dobre programa de compostaxe e vermicompostaxe

53 veciños sumáronse a esta novidosa iniciativa para reducir os residuos orgánicos en orixe

Persoal ao servizo do concello de As Pontes de García Rodríguez (A Coruña) realizou a mediados de decembro a primeira visita de seguimento aos fogares que participan no programa combinado de compostaxe doméstica e vermicompostaxe, promovido co apoio de Sogama.

En total, 53 recipientes (25 vermicomposteiros e 28 composteiros domésticos) foron inspeccionados por técnicos especializados, aproveitando as visitas para recabar datos de

interese entre as familias, que foron formadas previamente. O obxectivo foi comprobar o desenvolvemento da técnica en ambos os dous casos, o nivel de implicación dos participantes e, sobre todo, corrigir posibles erros para que o proxecto evolucione de forma positiva e logre o seu fin.

Se ben no caso da compostaxe doméstica, as vivendas adscritas deben ser unifamiliares e dispoñer de terreo (xardín, horta ou terras de cultivo) no que aplicar o compost resultante,

a vermicompostaxe, protagonizada por lombrigas de terra que inxiren a materia orgánica e a excretan en forma de humus, pódese levar a cabo incluso na terraza de calquera piso.

A pretensión do Concello de As Pontes é seguir un estudado protocolo de actuación para garantir a asistencia a todos os veciños que participan nesta iniciativa. Quere que estes se sintan respaldados e apoiados nunha tarefa que contribúe en gran medida á prevención e redución de residuos. ●

Sogama abre novos horizontes cara á economía circular

A entidade edita un novo folleto institucional que se pode consultar en papel e na súa web

"Abrindo novos horizontes cara á economía circular". Así se titula a nova publicación institucional de Sogama na que a empresa pública detalla os pormenores da súa xestión, tanto desde a dimensión industrial como educativa e social, contribuíndo a construír un futuro circular para a nosa comunidade.

Así mesmo, explica as características do seu modelo, definíndose este como global, integral e solidario; e alude aos seus proxectos inmediatos, centrados na ampliación do seu complexo medioambiental, onde poderá chegar a

tratar todos os residuos producidos en Galicia. Non esquece a posta en marcha da planta de compostaxe industrial ou a promoción do transporte por tren, que alcanzará o próximo ano o 55%.

O seu afán de transparencia é tal, que mantén vivo un programa de visitas ás súas instalacións polas que pasaron preto de 72.300 persoas, permitíndolles comprobar por si mesmas a súa actividade. Igualmente, pon en valor o seu equipo humano, comprometido co servizo público e altos estándares de calidade.

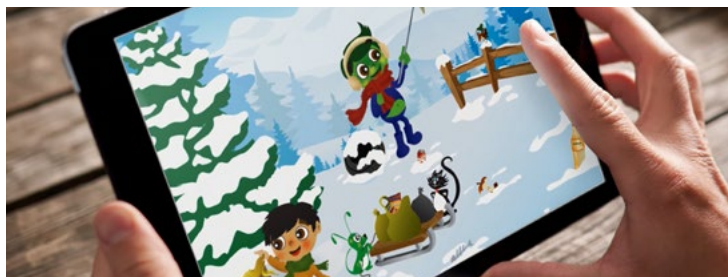
2019: máxima eficiencia

Unha vez culminadas as súas accións de mellora, coas que incrementará a súa achega á reciclaxe e minimizará o vertido, Sogama converterase, no ano 2019, nunha das infraestruturas do sector máis grandes e eficientes de Europa e do mundo, cumprindo entón o seu principal obxectivo: converter todos os residuos en recursos. ●

[Ver o folleto aquí](#)

Multimedia

Á neve en Manzaneda!

Que frío! Xa estamos en inverno e hai neve! Por iso os nosos amigos extraterrestres e terrestres favoritos visitan a estación de esquí de Manzaneda (Ourense). Pásano moi, moi ben! En trineo, en esquís, en snowboard, en "biciesquí",... Pero nin nesta paraxe idílica se libran de atopar un vertedoiro incontrolado e póñense a limpalo! Estas si son condutas cívicas exemplares! ●

 [Mira aquí o ecoconto](#)

A nova web de Sogama potencia a transparencia e formación cidadá

Sogama acaba de renovar a súa web corporativa nun firme compromiso coa transparencia e a formación cidadá. Con esta mellora, a compañía pública pretende ofrecer á poboación un servizo de maior calidade, posibilitando que esta poida coñecer con detalle a súa actividade desde a dimensión ambiental, industrial, económica, social e educativa.

Os contidos, desagregados a través de apartados claramente diferenciados, complementanse cun espazo lúdico no que o internauta pode acceder a diversos xogos en liña vinculados á xestión sostible dos residuos urbanos. ●

 [Accede aquí a \[www.sogama.gal\]\(http://www.sogama.gal\)](#)

Visita virtual en 360º ao Complexo Medioambiental de Cerceda

Unha visita virtual en 360º permite ao cidadán entrar nas instalacións de Sogama e coñecer de primeira man a súa actividade. Trátase dunha opción que a Sociedade pon a disposición de todos aqueles que, por diversas circunstancias, non poden desprazarse fisicamente ás súas instalacións, pero teñen interese en coñecer.

O itinerario inclúe o conxunto das plantas que conforman o Complexo Medioambiental de Cerceda,

contemplando a de clasificación de envases, así como a de reciclaxe, tratamento e elaboración de combustible, e a termoeléctrica.

Se ben a través da interface o usuario pode realizar ordenadamente o percorrido habitual do residuo desde que entra ata que sae convertido en recurso, o certo é que, de forma aleatoria, tamén ten a opción de elixir a vista de paxaro a instalación que sexa do seu interese e explorar o seu interior. ●

 [Visita virtual 360º a Sogama](#)

Multimedia

Cewep renova o seu sitio web para facelo máis accesible a todo tipo de público

cewep Confederation of European Waste-to-Energy Plants

ABOUT CEWEP WHAT IS WASTE-TO-ENERGY NEWS POLICY FACTS

Outra entidade do sector que acaba de renovar a súa web, ademais de Sogama, é a Confederación Europea de Plantas de Valorización Enerxética (CEWEP) para facela máis próxima, transparente e asequible a todos os públicos. A través das distintas seccións, a organización pretende explicar ao cidadán o alto potencial enerxético que atesouran os refugallos non reciclables e a necesidade de poñelos en valor dunha

forma eficiente e respectuosa co medio ambiente e a saúde, evitando o seu depósito en vertedoiro, última opción na xestión xerarquizada de residuos que promulga a normativa vixente.

A páxina ofrece igualmente noticias de interese de plena actualidade vinculadas á xestión sostible dos residuos e á política enerxética da Unión Europea, dando conta de futuros

eventos vinculados ao sector e os diferentes congresos da Confederación.

Novo cargo

Pola súa parte, Rafael Guinea, presidente de Asociación de Empresas de Valorización Energética de Residuos Urbanos (AEVERSU), asumiu recentemente unha das vicepresidencias de CEWEP. ●

 [Accede aquí a www.cewep.eu](http://www.cewep.eu)

Refresh loita contra desperdicio alimentario desde a colaboración

No marco do proxecto Refresh, financiado polo programa Horizonte 2020 da Unión Europea, púxose en marcha unha plataforma en liña integrada por 120 expertos co fin de previr e reducir a cantidade de alimentos que cada día acaban desperdiciados.

Esta pode considerarse unha iniciativa necesaria nun contexto dramático. Segundo a Comisión Europea, en 2015, "os alimentos que se desbotaron en Europa (173 quilos por persoa) chegarían para alimentar ao dobre de persoas que hai no mundo".

A nova comunidade en liña pretende influír en cada un dos niveis da cadea de subministración, ofrecendo aos usuarios un espazo no que intercambiar información sobre solucións comprobadas e enfoques innovadores para reducir os excedentes, alimentar a persoas famentas e aproveitar os restos dunha forma máis beneficiosa.

Liderado pola Universidade de Wageningen (Países Baixos), Refresh aglutina a 26 socios de 12 países europeos e de China. ●

 [Máis información sobre o proxecto Refresh](#)

Eventos

Compromiso mundial na loita contra a contaminación

Máis de 4.000 xefes de Estado, ministros, representantes empresariais, da sociedade civil e activistas participaron na última Asemblea da ONU para o Medio Ambiente celebrada do 4 ao 6 de decembro en Nairobi (Kenya). Neste foro mundial realizáronse as súas achegas e, sobre todo, analizaron como facer fronte á contaminación, un fenómeno que está socavando a saúde da poboación

e ferindo gravemente o Planeta. Neste marco, e sempre coa economía circular como telón de fondo, aprobáronse 13 resolucións non vinculantes e tres decisións, adoptando medidas para combater o lixo mariño e a proliferación de microplásticos, para eliminar o chumbo da pintura e das baterías, e para controlar a contaminación nas

zonas afectadas polos conflitos e o terrorismo, entre outras cuestións. Se se dá cumprimento a todos os compromisos alcanzados neste cumio, 1,49 mil millóns de persoas respirarán aire puro, aproximadamente o 30% das costas estarán limpas e disporase dunha dotación de 18,6 mil millóns de dólares para labores de investigación, desenvolvemento e innovación. ●

O Comité das Rexións apoia a valorización enerxética

O Comité das Rexións posicionouse a favor da valorización enerxética, enalzando o papel que esta pode desempeñar na economía circular ao dar un tratamento eficiente aos residuos non reciclables e transformalos en enerxía, un recurso de alto valor. Cualificárona igualmente como unha interesante ferramenta para facer fronte á pobreza enerxética e reiteraron a necesidade de crear mercados estables para produtos e materiais baseados en materias primas secundarias.

No pleno do pasado 30 de novembro, os membros do Comité das Rexións mostráronse a favor de dar debido cumprimento á xestión xerarquizada dos residuos, que comeza coa prevención e a reutilización, continúa coa reciclaxe e a valorización, incluída a enerxética, e conclúe co vertido, a opción menos desexable. ●

Eventos

Nova etapa da estratexia “Máis alimento, Menos desperdicio”

No período 2017-2020, o Ministerio de Agricultura y Pesca, Alimentación y Medio Ambiente (MAPAMA) dará continuidade ao traballo desenvolvido desde 2013 a este programa, abrindo novas áreas de actuación a través das cales se pretende dar unha resposta integral ao problema que representa o desperdicio alimentario.

Para a consecución dos obxectivos establecidos nesta nova etapa da estratexia “Máis alimento, Menos desperdicio”, o Goberno alude á necesaria colaboración e solidariedade dos distintos sectores sociais con independencia das medidas que se vaian levar a cabo. Seguirase cuantificando a cantidade de comida desperdiciada en todos os elos da cadea, toda vez que constitúe o cimento sobre o que deseñar accións, intensificando ao mesmo tempo os labores de formación, sensibilización, investigación e innovación na materia.

Segundo os últimos datos dispoñibles, desperdiciáase un terzo da produción mundial de alimentos (1.300 millóns de toneladas), circunstancia con serias consecuencias morais, sociais, económicas e ambientais. Neste último caso, destaca a relación entre o desperdicio alimentario e o cambio climático. ●

FAO: non ao desperdicio de comida

Unha das grandes materias pendentes e un dos grandes propósitos que deberían ser incluídos na nosa folla de ruta para o 2018 é a loita contra o desperdicio alimentario. Neste sentido, a FAO, a Organización das Nacións Unidas para a Alimentación e a Agricultura, proporciona unha serie de consellos sinxelos e asequibles para evitar que a comida acabe arroxada ao cubo do lixo:

- 1.- Sé realista e planifica con suficiente antelación, adaptando a cantidade de alimentos ao número de comensais.
- 2.- Conxela as sobras ou compárteas cos invitados. É preciso lembrar

que, polo xeral, a comida non debe deixarse a temperatura ambiente durante máis de dúas horas.

- 3.- Converte os alimentos sobrantes no xantar ou na cea do día seguinte. A creatividade impónse. Hai múltiples receitas a disposición dos interesados. De feito, pratos como guisos, o gulash, o fattoush e a panzanella partiron do desexo de non desperdiciar froitas, verduras ou pan.
- 4.- Prepara a comida que conxelaches antes de cociñar algo novo. Sempre tendemos a cambiar, pero é mellor dar preferencia ao que temos dispoñible na casa. Debe evitarse

requer os alimentos e logo volver a poñelos no refrixerador.

- 5.- Deixa que os invitados se sirvan só para que poidan elixir a cantidade. Os anfitrións adoitan equivocarse á hora de encher os pratos e é mellor que os comensais calibren as súas necesidades e procedan en consecuencia.

- 6.- Doa a organizacións benéficas os alimentos non perecedoiros que xa non uses. É o caso de latas de conservas e froitos secos, por exemplo.

Máis información sobre como contribuir a un mundo con #HambreCero na [web da FAO](#) e na súa [canle de Youtube](#). ●

Eventos

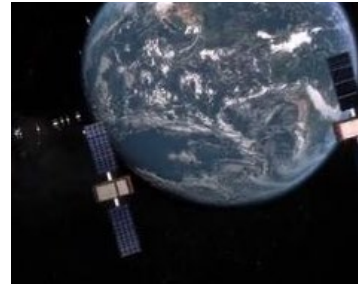
Os refugallos tamén se acumulan no espazo

A Axencia Espacial Europea (ESA) estima que hai 8.000 toneladas de refugallos campando ás súas anchas polo espazo. A cifra ascende a 29.000 obxectos rastrexados cun tamaño superior aos 10 centímetros e a máis dun millón de fragmentos pequenos.

Limpar este lixo non é tarefa doada. De feito, 200 expertos europeos en residuos espaciais reúnen-se cada ano para debater como limpar este lixo. Con tal fin, púxose

en marcha a misión E-Deorbit, á que se dou un dobre enfoque: capturar chatarra espacial cun robot e un satélite, e utilizar unha especie de trampas para recompilar grandes cantidades de refugallos.

O obxectivo agora é deseñar e crear satélites máis seguros, utilizando para isto os materiais máis axeitados e posibilitar así que, unha vez finalizada a súa vida útil, xeren a menor cantidade posible de residuos. ●

III Premios Recyclia de Medio Ambiente

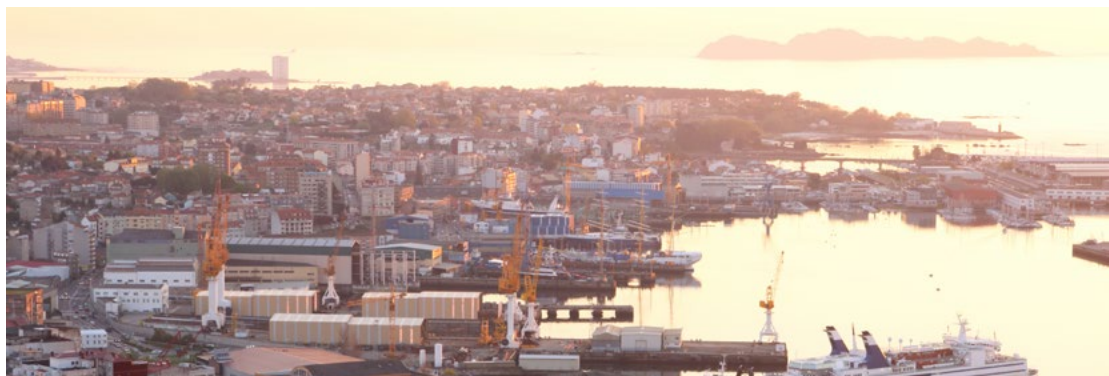
Daniel Calleja, Director Xeral de Medio Ambiente da Comisión Europea, recibiu un especial recoñecemento no marco dos III Premios Recyclia de Medio Ambiente polo seu labor na consolidación da economía circular a nivel europeo e, máis concretamente, polo seu desempeño na "Estratexia Europa 2020", onde a xestión de residuos electrónicos ocupa un destacado lugar.

Nas diferentes categorías, os galardóns tamén enzalzaron o labor do Servizo de Protección da Natureza da Garda Civil (SEPRONA), do Cabildo de

Tenerife, de EFEverde e da xornalista Eva González, de Europa Press.

O labor de **Recyclia** céntrase na recollida selectiva e a reciclaxe de equipos e dispositivos eléctricos e electrónicos (RAEE) en desuso, así como de pilas desbotables. Aglutina a varias Fundacións (Ecopilas, Ecofimática, Ecoasimelec e Ecolum), tendo xestionado, desde o ano 2001, máis de 180.000 toneladas de RAEE e, desde 2008, 20.000 toneladas de pilas e baterías usadas, período no que entrou en vigor a obriga legal de recoller e reciclar estes dispositivos. ●

Repesca-Plas: buscando o valor do lixo mariño en Vigo e Gandía

Repesca-Plas é un proxecto promovido e coordinado polo Instituto Tecnolóxico do Plástico (AIMPLAS) no que se contempla a recollida de lixo mariño, así como a valorización dos materiais que o integran en novos produtos industriais.

Os portos de Gandía e Vigo desempeñarán un papel fundamental nesta iniciativa, que contempla igualmente a formación de pescadores e a recompilación de datos de interese

para o programa oficial de seguimento de lixo mariño do MAPAMA.

Dúas fases

Nunha primeira fase, que arrancou este mesmo mes de xaneiro, definíranse e concretáranse os puntos de recollida dos residuos a pé de porto, procedendo á súa caracterización. Con tal fin, trazarase unha folla de ruta en cada localización e formarase a unha decena de pescadores

para que as tarefas encomendadas se leven a cabo con garantías e da mellor forma posible. Durante este período, que durará ao redor de sete meses, espéranse recoller só na contorna do porto de Vigo uns 300 quilos de lixo mariño.

Xa nunha segunda etapa, procederase á caracterización do lixo, identificando e catalogando os distintos tipos de refugallos, a súa natureza, composición e ecotoxicidade. ●

Eventos

Aprender a reciclar xogando

Unha das principais conclusións que se desprenden do estudo sobre os hábitos de reciclaxe nos fogares, realizado por Ecovidrio en colaboración co Club de MalasMadres, é que o fogar é un dos principais impulsores dos valores da reciclaxe. Un 60% do milleiro de enquisados considerou que a formación medioambiental dos pequenos é un elemento fundamental na súa educación, estando ao nivel doutras materias tales como o cálculo, a ortografía e/os idiomas. Por outra banda, e dada a alta receptividade dos nenos, o estudo revela que o 80% anima aos seus pais a reciclar na casa.

Neste escenario, cabe destacar o esforzo realizado polo Sistema Integrado de Xestión Ecovidrio para levar o hábito da reciclaxe ás aulas, formando xa a máis de 800.000 escolares, os cales animan aos seus pais a reciclar na casa.

Mr. Iglú

O protagonista indiscutible das campañas educativas de Ecovidrio, Mr. Iglú, lidera tamén un conto infantil no que colabora Sogama, facéndose amigo dos personaxes que protagonizan a serie de videocontos medioambientais "Planeta Verde" auspiciados pola entidade pública. ●

Efemérides ambientais

O **5 de decembro** celebrouse o **Día Mundial do Solo** coa pretensión de chamar a atención sobre a súa delicada saúde e, xa que logo, sobre as súas dificultades para proporcionar bens e servizos.

A crecente presión á que se ven sometidos polo aumento da poboación, a demanda de alimentos e o uso da terra con distintos fins, levou a que, na actualidade, aproximadamente un 33% dos solos do planeta estean degradados. Unha situación que

debe ser revertida coa axuda de todos. Unha tarefa á que Sogama contribúe desde 2010 co seu ambicioso programa de compostaxe doméstica.

Menos dunha semana despois, o **11 de decembro**, no **Día Mundial das Montañas**, a comunidade internacional alertou sobre a súa elevada fragilidade e vulnerabilidade ante fenómenos tales como o cambio climático, a degradación das terras, a sobreexplotación e os desastres naturais. Esta situación de risco fai que a porcentaxe de

migración nas zonas montañosas sexa cada vez maior, toda vez que a súa poboación é vítima da inseguridade alimentaria, o illamento e a pobreza.

A efeméride serviu para demandar unha mellor xestión das montañas como recursos de valor para dar resposta aos seus riscos ambientais, ás súas necesidades económicas e á súa proxección a través da activa cooperación no ámbito político e social, sen esquecer a formación dos seus habitantes. ●

Receitario

Chega o Entroido! Mmmm!

Faltan menos de 15 días para celebrar unha das datas máis esperadas no calendario festivo galego, o Entroido!

Neste número compartimos unha receita de filloas que a nós nos gusta moito e que nos dá para facer un bo prato delas, pero se queredes, enviádenos as vosas porque sabemos que tamén son moi populares as de caldo, leite ou sangue,... Escribídenos en [Facebook](#) ou a [Twitter](#)!

Filloas

Nivel de dificultade:

1

Fácil

2

Medio

3

Avanzado

Cantidades e ingredientes:

Para 12 persoas

- 8 ovos
- 6-7 litros de auga fría
- 750 g - 1 kg de de fariña
- Sal
- Graxa de porco para untar a tixola ou un cacho de touciño

Onde vai que?

Cartón dos ovos

Contedor azul

Preparación:

1. Nun recipiente fondo ou nunha pota, bater os ovos.
2. A continuación, engadir primeiro ½ kg de fariña e ir incorporando máis segundo faga falla.
3. Botar a auga pouco a pouco para facer o amoadado; debe quedar unha crema dunha espesura media, non moi líquida.
4. Salgar ao gusto; se queda insípido, é mellor rectificarse cando se fagan as primeiras filloas.
5. Deixar repousar polo menos 2 horas para abrir a fariña e, se é necesario, rectificarse e engadir máis sempre con coidado de que non queden bolos.

Elaboración:

1. Poñer 2 tixolas a lume medio, ou máis se collen na cociña, para ir facendo varias filloas a un tempo e acabar antes. As filloas están moi ricas, pero hai que recoñecer que facelas leva moito tempo!
2. Untar coa graxa de porco ou co touciño o fondo da tixola. Esta operación débese repetir cada vez que se faga unha filloa.
3. Coller un pouco de amoadado cun cullerón e coa tixola na man (non pode estar moi quente nin se pode deixar arrefriar), botar o amoadado nun recanto e darlle voltas rápidas co movemento da boneca ata cubrir toda a superficie da tixola. É mellor que a capa non quede moi gorda, pero isto xa depende do gusto de cada un.
4. Cando o amoadado calle e se desprendan as beiras da filloa, darlle a volta, deixar cocer polo outro lado e retirar sobre un pano para arrefriar. Despois, pasar a un prato para facer a típica "torre" de filloas.